

[Hans Pinstrup.]

driftsmæssigt var aldrig saa forstandigt. Jeg betragter denne Bestemmelse som praktisk urimelig og skadelig i sine Virkninger, en ren Kontorafgørelse. Vi er rede til at gennemføre nødvendige Bestemmelser til Hindring af ulovlige Nedlæggelser og Drift af bestaaende Brug, men vi afviser Forslag, der har andet Formaal og dertil vil være landbrugsmæssigt skadelige.

Enkeltheder i Forslag til Lov om Landbrugsejendomme maa der tages Stilling til i Udvalget. Det har kun været mit Formaal at nævne vor Stilling til Forslagets Hovedlinier.

Forslaget angaaende Udstykning og Sammenlægning af faste Ejendomme indeholder de mange administrative Bestemmelser om Udstykning, Sammenlægning, Skelændringer, Bonitering o. s. v., og Forslaget om Brug af Huse paa Landet udvider den hidtil gældende Lov til ogsaa at gælde for Sønderjylland. Der er i begge disse Love Enkeltheder, der nødvendigvis maa overvejes og gennemgaaes i et Udvalg. Ved § 4 i Lovforslaget om Udstykning og Sammenlægning lægges der betydelige Byrder paa Kommunerne, og i § 4, Stk. 3 c, er indsat Bestemmelser vedrørende Naturfredning, der ikke blot er ændret fra Udvalgsbetænkningen, men som i Praksis ikke kan oprettholdes. Maaske bør der i § 8 indsættes noget om, at Kommunalraadene som Grundlag for at udtale sig kan indhente en Erklæring fra en Landinspektør. Men alle disse Enkeltheder maa der tales om i Udvalget. Lovforslaget om Brug af Huse paa Landet betegner i Virkeligheden en Slags Dobbeltlovgivning paa dette Omraade, men ogsaa Spørgsmaal dette vedrørende vil det være naturligt nøje at overveje i det kommende Udvalg.

Jeg kan tilsige en saglig Gennemgang af alle 3 Lovforslag, og det staar saa til Ministeren og Regeringspartiet, om de vil samarbejde om disse Spørgsmaals Løsning. Da Forslagene har nær Tilknytning til Udstykningslovgivningen, vil det være naturligt, at de henvises til Behandling i det om Udstykningslovene nedsatte Udvalg.

Endelig ønsker jeg at udtale min Anerkendelse af det saglige Arbejde, der i det nedsatte Udvalg er udført af de paagældende Embedsmænd.

Victor Larsen: Det er en ganske ejendommelig Mentalitet, der i visse Kredse er ved at udvikle sig med Hensyn til Landbrugets Ejendomsforhold. Saavel angaaende Ejendomsretten som Dispositionsfriheden er

Forholdet det, at man forsøger at paatrykke Befolkningen særlige Synspunkter, saa snart Talen er om Landbrugsjord, og selv om dette vel ikke er af helt ny Dato, er det dog ganske aabenbart, at man forsøger et afgørende Fremstød just nu. Tidspunktet synes ikke særlig godt valgt, alle Forhold taget i Betragtning. Det er jo dog saaledes, at for intet andet Erhvervs Vedkommende gaar man ind for den Tankegang, at lutter Smaa-bedrifter, Smaa virksomheder er den største Lykke for Samfundet, det, der gavner Landet mest. En passende Blanding af større og mindre Bedrifter anses dog for at være den bedste Sættelse. Det er oven i Købet saadan, at man for visse Erhvervs Vedkommende med Bekymring maa konstatere, at den maskinelle Fabrikation konkurrerer meget haardt over for Haandkraften, og at Stordriften, Sammenslutningen er den Driftsform, der ligger bedst for Konkurrencen med Udlandet. Alt tyder paa, at det ogsaa for Landbrugets Vedkommende bliver det mekaniserede større og middelstore Landbrug, der skal klare Konkurrencen over for Udlandet, og man vilde ikke drømme om at forbyde en Haandværker, en handlende, en Fabrikant, kort sagt en erhvervsdrivende uden for Landbruget, at udvide sin Virksomhed eller at erhverve sig en ny Forretning, et nyt Virkeomraade ud over den eller det, han allerede har, tværtimod, man vilde fra alle Sider erkende det som Udtryk for Fremdrift og Initiativ hos den paagældende, man vilde synes, at det var baade dygtigt og rosværdigt; og at en saadan Mand ved sin Flid og Dygtighed var et Eksempel til Efterfølgelse.

Helt anderledes stiller Forholdet sig imidlertid, saa snart der er Tale om Landbruget. Her er det en temmelig mislig Sag at eje en Landbrugsejendom over et Husmandsbrugs Størrelse, i hvert Fald efter den højtærede Landbrugsministers Mening. Ejendomsretten skal gøres illusorisk, ikke blot de større Gaarde, men Bøndergaardene i dette Land skal slagtes i et saa hurtigt Tempo, det lader sig gøre, og hvis en Mand, der er Ejer af en Landbrugsejendom, drister sig til at købe en Landejendom til foruden den, han har i Forvejen, maa man bestemt ikke tro, at dette betragtes som en fortjenstfuld Handling, nej, det straffes tværtimod paa Maade, at man fratager Ejeren den fulde Dispositionsret over den saaledes købte Ejendom. Det er i hvert Fald dette, man forsøger at praktisere i det her forelagte Forslag til Lov om Landbrugsejendomme, i hvis § 12 det bestemmes, at ingen for egen Regning maa drive mere